

Beslissing Regionale klachtencommissie

inzake klacht van de heer X

Klacht : 2025/017
Wet : Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)
Datum binnenkomst klacht : 8 juli 2025
Datum hoorzitting : 14 juli 2025
Datum beslissing : 14 juli 2025
Datum gemotiveerde beslissing : 15 juli 2025

1. STUKKEN

De klachtencommissie heeft kennisgenomen van:

- Klaagschrift van 8 juli 2025
- Uittreksel uit het dossier
- Verweerschrift van 11 juli 2025

2. KLACHTENPROCEDURE

De klachtenprocedure is begonnen met het klaagschrift van de heer X, hierna te noemen klager, van 8 juli 2025. De heer A, psychiater, en mevrouw B, maatschappelijk werker, hebben op 11 juli 2025 een verweerschrift aan de klachtencommissie toegezonden.

Op 14 juli 2025 heeft er een hoorzitting plaatsgevonden, waarbij de volgende personen aanwezig waren:

- *de klachtencommissie:* voorzitter
psychiater
lid
- *secretaris:*
- *klager:* de heer X, die zich in deze heeft laten
bijstaan door de patiëntenvertrouwenspersoon
- *verweerder:* de heer A, psychiater

Tijdens de hoorzitting hebben partijen ieder hun standpunten toegelicht.

3. KLACHT

Klager klaagt over de verplichte overplaatsing naar Beschermd Wonen (hierna: BW) Haarsteeg.

4. STANDPUNT VAN PARTIJEN

Het standpunt van klager komt, kort samengevat, neer op het volgende. Klager is in april 2024 opgenomen op de HIC. In december 2024 is hij van de HIC overgegaan naar BW Rosmalen. Vervolgens is klager in april 2025 opnieuw gedwongen opgenomen op de HIC. Begin juli 2025 is besloten dat klager niet terug kan naar BW Rosmalen en dat hij verplicht overgeplaatst wordt naar BW Haarsteeg. Klager is het met deze verplichte overplaatsing niet eens omdat hij graag (meer) zelfstandig wil wonen. Hij vindt BW Haarsteeg geen goede plek voor zichzelf. Klager heeft zich altijd aan de afspraken gehouden bij BW Rosmalen en begrijpt daarom ook niet waarom hij nu naar BW Haarsteeg moet. Klager kwam zijn afspraken na, maakte zijn kamer schoon, onderhield contact met de begeleiding en heeft zijn medicatie altijd goed ingenomen. Klager is wezen kijken bij BW Haarsteeg en de kamers daar zijn klein, donker en benauwd. Ook verblijven er aanzienlijk meer cliënten op BW Haarsteeg, wat het voor klager te druk maakt. Een overplaatsing naar BW Haarsteeg voelt voor hem als een stap achteruit en dit kost hem veel energie.

Verweerder is van mening dat klager momenteel niet terug kan naar BW Rosmalen omdat hij meer zorg nodig heeft dan op BW Rosmalen geboden kan worden. Vanaf het begin van zijn verblijf bij BW Rosmalen is het moeilijk gebleken voor de begeleiding om grip op klager te krijgen en een (behandel)relatie met hem op te bouwen. Hij hield het contact met de behandelaren veelal af en trok zich vooral terug op zijn kamer. Het contact dat er was, was enkel functioneel van aard. Er was hierdoor onvoldoende zicht op hoe het op psychisch gebied met klager ging, zijn clozapine-inname, zijn zelfzorg en zijn (financiële) administratie. Ondanks de afspraak om de clozapine onder toezicht in te nemen om therapie-ontrouw te voorkomen, onttrok klager zich hier veelal aan door bij het aannemen van de tabletten zich snel weg te draaien en/of zijn kamerdeur snel dicht te doen. Uit bloeduitslagen bleek dat hij de tabletten gedurende langere tijd (minstens zeven aaneengesloten dagen) niet had ingenomen. Het gevolg hiervan is dat klager opnieuw psychotisch decompenseerde en in april 2025 gedwongen opgenomen moest worden op de HIC. Op de HIC wordt gezien dat klager het goed doet op de structuur van de afdeling en het toezicht dat er op hem is, waardoor ook de clozapine-inname goed verloopt. Om te voorkomen dat klager opnieuw psychotisch decompenseert en hieruit ernstig nadeel ontstaat, wordt het noodzakelijk geacht dat klager verblijft op een plek waar een intensievere vorm van zorg en toezicht mogelijk is. Binnen Reinier van Arkel is BW Haarsteeg de enige plek waar een intensievere vorm van begeleiding aanwezig is. De overplaatsing naar BW Haarsteeg wordt door verweerder als een tussenstap gezien naar (meer) zelfstandig wonen.

5. OVERWEGINGEN EN OORDEEL KLACHTENCOMMISSIE

5.1 De ontvankelijkheid van de klacht

De klacht van klager richt zich op gedragingen waarop de Wet verplichte ggz van toepassing is; de overplaatsing geschiedt op grond van artikel 8:9 Wvvgg. In de Zorgmachtiging is opname in een accommodatie opgenomen als vorm van gedwongen zorg. De locatie BW Haarsteeg is aangemerkt als accommodatie in de zin van de Wet verplichte ggz. De keuze van de accommodatie is aan de zorgaanbieder. Ingevolge artikel 2 lid 1.2 van het reglement van de klachtencommissie heeft de klachtencommissie tot taak om klachten te behandelen die worden ingediend op grond van de Wet verplichte ggz. Klager is als cliënt van Reinier van Arkel op grond van artikel 1 sub b van het reglement van de klachtencommissie bevoegd tot het indienen van een klacht bij de klachtencommissie. De klacht is schriftelijk en op de juiste wijze ingediend. De klacht van klager is derhalve ontvankelijk.

5.2 Procedurele waarborgen

De klachtencommissie overweegt dat uitgangspunt in het gezondheidsrecht het zelfbeschikkingsrecht is. Iedere patiënt mag zelf uitmaken of hij een (be)handeling wel of niet wil ondergaan. Uitzonderingen op dit zelfbeschikkingsrecht moeten bij wet geregeld zijn. Klager verblijft binnen Reinier van Arkel op grond van een zorgmachtiging. Op de voorgenomen vormen van verplichte zorg zijn de bepalingen ter zake van de Wet verplichte ggz van toepassing. Omdat verplichte zorg een ingrijpende inbreuk is op het zelfbeschikkingsrecht en op de lichamelijke integriteit van de patiënt, dienen er zowel procedurele als inhoudelijke waarborgen in acht worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot het verlenen van verplichte zorg.

De procedurele eisen zijn als volgt vastgelegd in artikel 8:9 Wvvgg:

- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg op schrift is gesteld door de zorgverantwoordelijke en voorzien is van een motivering;
- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg pas is genomen nadat de zorgverantwoordelijke:
 - o zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene
 - o met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd
 - o voor zover de zorgverantwoordelijke geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer-directeur;
- de geneesheer-directeur op de hoogte is gesteld van de beslissing en een afschrift van de beslissing aan betrokkene, de vertegenwoordiger¹ en de advocaat heeft verstrekt en hen schriftelijk in kennis heeft gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing en van de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon;
- De zorgverantwoordelijke schriftelijk in het dossier heeft vastgelegd of betrokkene tot een redelijke waardering van zijn/haar belangen in staat is en er sprake is van een van de gevaren of risico's als vermeld in artikel 8:9 lid 4 onder b Wvvgg.

De klachtencommissie komt tot het oordeel dat aan bovengenoemde formele vereisten voor verplichte zorg is voldaan. Uit het dossier blijkt dat verweerder zich regelmatig op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van klager en het voornemen tot overplaatsing ook met klager besproken heeft. Verweerder heeft klager tevens de mogelijkheid gegeven om de nieuwe locatie te bezoeken. Vervolgens heeft klager in juli 2025 de gemotiveerde beslissing op grond van artikel 8:9 Wvvgg ontvangen waarin de onderbouwing van de beslissing is weergegeven. De geneesheer-directeur heeft de beslissing tot verplichte overplaatsing beoordeeld en de beslissing vervolgens uitgereikt aan klager. Bovendien heeft klager de mogelijkheid gekregen om een klacht in te dienen bij de klachtencommissie en de beslissing daarvan af te wachten, alvorens hij wordt overgeplaatst. Ten overvloede wordt opgemerkt dat tijdens de hoorzitting is geconstateerd dat er geen wijziging plaatsvindt van de zorgverantwoordelijke, waardoor aan artikel 8:16 Wvvgg niet wordt toegekomen.

5.3 Inhoudelijke waarborgen

Naast de bovengenoemde procedurele waarborgen, zijn ook inhoudelijke eisen in de wet geformuleerd die in acht moeten worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot de toepassing

¹ Indien van toepassing

van verplichte zorg. Volgens artikel 2:1 en 3:3 van de Wvvggz kan verplichte zorg worden verleend indien:

- Het gedrag van een persoon als gevolg van zijn psychische stoornis tot ernstig nadeel leidt;
- Er geen mogelijkheden voor zorg op basis van vrijwilligheid zijn;
- Er voor betrokkene geen minder bezwarende alternatieven met het beoogde effect zijn (subsidiariteit);
- Het verlenen van verplichte zorg, gelet op het doel van verplichte zorg evenredig is (proportionaliteit);
- Redelijkerwijs te verwachten is dat het verlenen van verplichte zorg effectief is (doelmatigheid);
- De veiligheid van betrokkene, de veiligheid van de hulpverleners en de veiligheid binnen de accommodatie is geborgd (veiligheid).

Met betrekking tot de inhoudelijke criteria voor verplichte zorg constateert de commissie het volgende. Uit hetgeen is vermeld in de desbetreffende beslissing verlenen verplichte zorg en de rapportages is naar het oordeel van de klachtencommissie genoegzaam gebleken dat er sprake is van een risico op ernstig nadeel als klager terugkeert naar BW Rosmalen. Klager trok zich daar terug op zijn kamer en het was moeilijk voor de begeleiding om met hem in contact te komen en een relatie op te bouwen. Hierdoor was er onvoldoende zicht op zijn gezondheidstoestand en zijn medicatie-inname, wat heeft geleid in een psychische decompensatie waarvoor hij opnieuw op de HIC gedwongen opgenomen moest worden. Een terugkeer naar BW Rosmalen is in dit stadium ontoereikend omdat een intensievere vorm van begeleiding momenteel noodzakelijk wordt geacht. Tot nu toe is gebleken dat de combinatie van meer toezicht (ook ten aanzien van het innemen van zijn clozapine) en een duidelijke structuur een positief effect hebben op klager. Aan de eisen van subsidiariteit, proportionaliteit, doelmatigheid en veiligheid is derhalve voldaan.

6. BESLISSING

De klachtencommissie voornoemd, verklaart de klacht van klager ongegrond.

voorzitter klachtencommissie

Beroep

Betrokkene, de vertegenwoordiger of de zorgaanbieder kan door middel van een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift bij de Rechtbank Oost-Brabant beroep instellen tegen onderhavige uitspraak van de klachtencommissie. De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken na de dag waarop de beslissing van de klachtencommissie aan de betrokkene is meegedeeld.